

Kommentarer om "proppen"

"Att satsa på utbildning är klokt. Det är den bästa investering ett land kan göra.

Att det sker en särskild satsning på en rad mindre högskolor, däribland Mithögskolan, är givetvis mycket positivt. Den här satsningen har ett stort värde i sig och får också stor regionalpolitisk betydelse för hela Mellan-norrland. Förr krävde man och hoppades att statsråden skulle komma med besked om lokalisering av en ny basindustri. Nu är det investeringar i utbildningen som gäller.

De som tvekar om utbildningens betydelse för en region kan titta på exemplet Umeå. Den staden fick ett stort uppsving som följd av universitetssatsningen, detta samtidigt som Sundsvall förlorade positionen som Norrlands dominerande stad. Utan universitet skulle Umeå i dag mest förknäppas med ett medokert hockeylag.

Beskedet om nya utbildningsplatser vid Mithögskolan är ett av de mest glädjande besked som nått denna del av landet under nittitalet."

Peter Swedenmark, chefred. Länstidningen

"De viktigaste ingredienserna är:

- Åtgärder för att få fart på småföretagandet.
- Åtgärder för en miljömässigt hållbar tillväxt.
- Satsning på de mindre högskolorna.

Regeringen vill utöka antalet utbildningsplatser med hela 30 000 vid de mindre högskolorna, bland annat Mithögskolan i Östersund. Satsningarna ska inriktas på teknik- och naturvetenskap. Det är en utmärkt vilje-tyring, men det gäller också att anvisa tillräckliga resurser...

De här förslagen applåderar vi gärna. Centern har fått stort gehör för sina förslag i förhandlingarna."

Håkan Larsson, chefred. Östersund-Posten

"Vi vet inte hur många utbildningsplatser det blir. Vi vet inte heller exakt när de kommer. Finansieringen är inte ordnad. Men jag tror vi vågar lita på att pengarna kommer. I regeringens tillväxtpropp finns 30 000 nya högskoleplatser, och Mithögskolan pekas speciellt ut. Man pekar också ut forskning vid små och medelstora högskolor som speciellt angelägen. Det ser ut som om universitetsstatus närmar sig för Mithögskolans del."

**Svante Säwén, chefred. Dagbladet
Ledaren gick också i Nya Norrland**

"Mithögskolan pekas ut som en högskola som ska få del av satsningen, vilket måste betraktas som ett erkännande. Det råder inget tvivel om att tillgången till utbildning är mycket viktig för en regions livskraft och att en regional högskola bidrar positivt till företags-etableringen och befolkningsunderlaget.

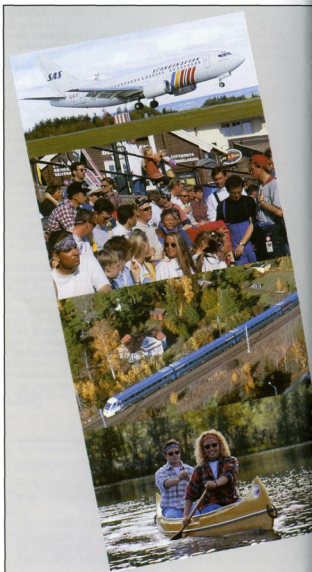
Förslaget är därför mycket glädjande. Men som alltid finns det ett stort krus. Det finns i dag inga pengar anslagna till satsningen."

Ledare i Sundsvalls Tidning

"Regeringen vill satsa mer på utbildning, bland annat fler platser på de mellanstora högskolorna ute i landet. Det är bra."

Ledare i Hudiksvalls Tidning

Turism-forsk

Kanadensisk professor till Härnösand

Det kommer att ske en större satsning på arkivkunskap vid Mithögskolan i Härnösand. Den internationellt meriterade professorn Terry Eastwood i Vancouver i Kanada kommer att verka vid Mithögskolan under tre år.

— Det här är en väg mot en egen professur i arkivkunskap. Vi kan också ett doktorandprogram samt kunna ge magisterexamen i ämnet, säger Ter-Kjölstad, sektorchef inom kommunikation och humaniora.

Bakom finansieringen står bland annat länsstyrelsen, som skjuter till miljoner kronor.

ning kan få EU-miljoner

Mithögskolan i Östersund planerar ett stort institut för turismforskning.

För den ekonomiska finansieringen vill Mithögskolan få del av EU:s bidrag till att utveckla turismen i Norrland.

Institutet skulle springa ur Mithögskolans nuvarande forskning om turism. Och det skulle bli ett stort språng! Eller vad sägs om upp till 20 nya professorer?

Mithögskolan har ansökt om pengar från EU och svenska staten, 95 miljoner kronor utspridda på fem år. Det dröjer förmodligen till våren innan Mithögskolan får veta hur mycket pengar man får. Men satsningen kan mycket väl bli verklighet. Idén är väl förankrad i både Stockholm och Bryssel.

– EU har mer eller mindre uttryckt att man vill ha turism-forskning i Mål 6-området, säger Bengt Sahlberg som är forskningschef på turismvetenskapliga institutionen i Östersund.

Turismforskningen kommer att utgå från olika "basämnen" som företagsekonomi, ekonomisk geografi, statskunskap, även blir det nämnas några. Utifrån dessa ämnen blir det "tvärvetenskapliga".

"Sök mer pengar!"

Han har den senaste tiden fått lära sig en hel del om turnera kring att söka EU-bidrag. Först var det forskningsrådsnämnden Stockholm som hörde av sig. Nämnden kom med idén till turismprojektet och bad att få in en ansökan om pengar. Så Bengt Sahlberg ansökte om 35 miljoner. Men nämnden tyckte att det var för lite. "Skruva upp beloppet" löd nämndens budskap till Mithögskolan. Man får nämligen inte vara blyg i EU.

– Söker man för lite tror EU att projektet inte är tillräckligt kraftfullt. Om man istället söker riktigt mycket så resonerar EU att "då måste det bli något kraftfullt", säger Bengt Sahlberg.

Svensk dragkamp

Fast det är inte direkt EU-kommissionen han måste övertyga, utan de svenska myndigheter som förvaltar EU:s bidrag. Sverige har redan tagit emot bidragen till Mål 6-området, d vs Norrlands inland och hela Lappland. Nu blir det en kamp inom Sverige om vilka projekt som ska få pengar.

I mitten av november väntas regeringen tillsätta en grupp som ska fördela bidragen. Gruppen ska bestå av bland annat

Bengt Sahlberg, forskningschef på turismvetenskapliga institutionen.

kommunpolitiker och landshövdingar från Mål 6-området.

Gruppen ska inte bara ta hänsyn till om projektet uppfyller EU:s riktlinjer om att satsa på turism, forskning och informationsteknologi. Gruppen tittar också på om det finns svenska bidragsgivare. Mer än hälften av de 95 miljonerna som Mithögskolan sökt måste betalas av staten och regionala aktörer påpekar Ivar Lidström som är Mål 6-samordnare på arbetsmarknadsdepartementet.

– Nu gäller det för Mithögskolan att få fram nödvändiga medfinansierare. Jag vet inte om forskningsrådsnämnden har tillräckligt med pengar eller räknar med extra anslag från utbildningsdepartementet. Jag antar skolan delvis får bidra med egna medel, säger Ivar Lidström.

Bengt Sahlberg hävdar däremot att pengarna inte ska tas från Mithögskolans budget. EU-kommissionen är nämligen inte intresserad av att stödja ren högskoleverksamhet enligt Sahlberg. EU vill däremot stödja forskning som kan få ekonomisk nytta för näringslivet i regionen. Därför ska turismforskningen bedrivas i ett institut som är någorlunda fristående från Mithögskolan.

Forskningschefen räknar med att verksamheten ska kunna starta i någon omfattning sommaren 1996.

IT och fisketurer

Vad vill då turismforskarna forska om? Jo:

□ Destinations-utveckling. Hur ska man göra en viss plats känd bland turister? Hur kan företag och människor på en ort samarbeta så att hela orten blir attraktiv?

□ Företagandets villkor i Mål 6-området.

□ Turism och informationsteknologi. Bengt Sahlberg hoppas att databaser ska hjälpa turistnäringsans alla småföretagare. Turisten ska lätt kunna hitta information om vem som till exempel kan guida fjällturer och ordna fisketurer. Han talar om en virtuell guide till inlandet:

– I bilen skulle man kunna få informa-

tion om var det finns matställen längs vägen.

Datorn skulle också kunna användas så att resenären anmäler sin ankomst i förväg. På så sätt kan turister få service även av småföretagare som egentligen slagit igen för säsongen.

□ Turismen och miljön. Hur påverkas naturen av mountain-bikes och skotrar?

□ Risklandskapet. Vilka risker för olyckor och brottslighet finns i olika regioner? Skrämmar riskerna bort turister?

– Vi ska jobba både med generella modeller som kan användas globalt och gå ner på situationen i Mål 6-området, säger Bengt Sahlberg.

□ Interkulturella aspekter. Hur kan till exempel samernas kultur utnyttjas som attraktion utan att levnadssättet blir ylig teater?

Mithögskolan forskar redan i dag om flera av dessa frågor. Östersund är enligt Bengt Sahlberg landets centrum för turism-forskning, även om viss forskning också bedrivs i Borlänge och Kalmar.

Globalt center

Om alla 95 miljonerna beviljas kommer arbetet att delas upp i tio forskarteam. En svensk och en utländsk professor ska ingå i varje team. Institutet blir unikt i världen tror Bengt Sahlberg:

– Det blir det globalt starkaste centret för turism-forskning.

Mithögskolans personal får konkurrera med andra sökande till tjänsterna.

Turistnärigen är tänkt att få inflytande över forskningen genom en styrgrupp till institutet. I gruppen kan till exempel hotell, kommuner och utländska researrangörer komma att sitta.

Men är det bra med en så stark koppling till näringslivet? I den svenska forskningsdebatten kan man höra röster för att forskningen bör stå fri.

Enligt Bengt Sahlberg finns det inget motstånd bland forskarna i Östersund mot att forska om frågor som ställs utifrån ett ekonomiskt nytto-syfte, och inte bara akademiskt motiverade frågor.

– Statsmakerna tycker att små och medelstora högskolor ska forska om mer regionalt tillämpade frågor medan universiteten har hand om mer generella frågor, säger Bengt Sahlberg.

För mer information:
Bengt Sahlberg,
turismvetenskapliga
institutionen
tel 063- 16 54 25